

HÁRMAS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési árak:

Negyedévre 20 fillér.

Megjelenik minden hónap 15-én.

Felölös szerkesztő:

STEFÁN BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi utca. 2.

Hirdetéseket

kedvezményes feltételek mellett közlünk.

Szent József

Március 19-én az Ur Jézus nevelőatyjának: szent Józsefnek emlékét ünnepli a 360 millió lelket számláló katolikus anyaszentegyház.

Szegény ácsmesterembert, egyszerű munkást állít elénk lelki Anyánk, aki életét nem fényben és gazdagságban, nem hatalomban és dicsőségben, hanem szegényes műhelyben, mindennapi verejtékes munkában a gyalupad mellett töltötte el.

Névünnepe mély tisztelettel köszöntjük a munka emberét, akit az Isten császári méltóságnál magasabb trónra ültetett, mert reá bízta Fiának: az Ur Jézusnak gondozását és védelmét.

Mily kiváltságos lelki tulajdonai lehettek a férfinak, hogy Isten millió és millió ember közül reá bízta Szent Fia védelmét és jegyesévé rendelte Krisztus Jézus Anyjának: a Boldogságos Szűz Máriának.

A Szentírás — a teremtés és megváltás történetének isteni hitelositéssel megerősített könyve — keveset ír ugyan szent Józsefről, de már ebből is világosan tűnik fel nagy és rendíthetetlen hite Isten végtelen hatalmában és bölcs gondviselésében. Nemesen élénk tárul szűztiszta élete, szerény, Isten szent akaratát követő és abban megnyugvó magatartása, s a szent Család iránt érzelt gyöngéd, nagy lelki finomságra valló szeretete.

A mai hitetlen társadalom elvakult anyagi gondolkodásával mennyire ellentétben áll szent József csodálatraméltó hite, amikor az angyal figyelmeztető szavának hitelt ad és megmarad kenyérkereső oltalmazójául a Szentlélektől megárnnyékozott mátkájának: a Boldogságos Szűz Máriának. Mily hatalmas lánggal lobog e hit lelkében, amikor a bethlehemi barlangban nyugvó kisdud előtt térdre borul és imádja benne a Mindenható gyermeket: a világ megigért Messiasát!

És mily hűségesen, kitartással, zugalódás nélkül, örömteljes megnyugvással teljesítette magasztos, de nehéz munkáját!

Az angyal figyelmezteti, hogy oltalmaznia és védelmeznie kell a reá bízott értékeket: a szent Szü-

zet és az isteni Gyermeket, — s minden töprengés és huzódzás nélkül éjnek idején indul velük messze idegen tartományba Heródes gyilkos fegyverei elől. Ott hagyja házáat, műhelyét, szerzőségeit, de nem sajnál semmit, mert a kötelesség szólítja!

Ugy Egyiptomban, mint Heródes halála után Názáretben keserves, verejtékező kézimunkával kell megkeresnie a mindennapi kenyeret az ég és föld Urának és nem méltatlankodik, nem zugalódik, nem kiáltja az ég felé, hogy: Isten, gondoskodj Fiad védelméről és táplálásáról, mert csodás erőt ad neki az Istenben való erős bizalma.

A mai zugalódó, káromkodó, Istentől elrugaskodott ember e két nagy erényt veszítette el.

Ránéz a csillagos égre, de annak Teremtőjét nem látja, vagy nem akarja észrevenni! Látja a természet nagyszerű összhangját, a világ csodásan bölcs berendezését, de a vakvéletlennek tudja be és szándékosan akarja kiölni lelkéből azt a megnyugtató és felemelő öntudatot, hogy a világ-egyetemet bölcsen kormányozó Alkotó gondot visel minden teremtményére, tehát reá is.

Vakon hisz földi prófétákban, politikai hazugságokban és népámitó tévelyekben, de kétkedően rázza meg üstökét, amikor az érette meghalt és őt megváltó Krisztus tanítását tárják elé, amikor a kereszténység kétezer éves fennmaradása és történelmi bizonyossága a jobb, nemesebb, Krisztus utjain járó életre, az Isten szent akaratának követésére inti.

Az Anyaszentegyház hívő gyermekei közös imában fordulnak a mai napon az Ur Jézus nevelő Atyjához, hogy Istentől eszközölje ki a mostoha trianoni élet-sorsban gyöttrődő és vakon ténfergő magyarság számára is az erős hitet és megingathatatlant bizadalmat a Mindenható igazságosságába, a bünbánó és megtérő lelkek számára irgalmas, jó-ságos könyörületében.

A POLITIKA BERKEIBŐL...

Az országgyűlés megkezdte a telepítési javaslat tárgyalását. Dr. Krüger Atadár előadó két órás beszédben fejtegette a javaslat közgazdasági értékét és hasznos voltát. Az ellenzék nem tartja kielégítőnek a javaslat rendelkezéseit és erősen készül annak támadására, vagy legalább is alapos módosítására. Darányi Kálmán dr. földművelésügyi miniszter már a javaslat bizottsági tárgyalásán hozzájárult több oly módosításhoz, mely úgy a földet leadó birtokosság, mint a települők érdekében kívánatos volt.

Külpolitikai téren erős hullámzások történtek. Németország csapatokat vezényelt a rajnai semleges sávba, mely fényét Franciaország a lokarnói szerződés súlyos megsértésének minősítette. A nagy hatalmak Londonban ültek össze tanácskozásra, meghívták oda Németországot is, de Hitler csak feltételekkel hajlandó résztvenni abban. Anglia közvelitenni próbál és kiegyeztetni szeretné a francia-német ellentétet, de a franciák magatartásán eddig meggyűlölt kísérlete. Remélhetőleg mégis találhatnak valami megoldást és elkerülhető lesz a német-francia háború.

A napokban Budapesten tanácskozott Gömbös Gyula miniszterelnökkel és Kánya Kálmán külügyminiszterrel Schuschnigg osztrák kancellár és az osztrák külügyminiszter. Úgy a fővárosi sajtó, mint a bécsi lapokban megjelent hivatalos nyilatkozatok nagy meglepéssel írják a baráti légkörben lefolyt budapesti tanácskozásokról, amelyek minden kérdésben, tehát úgy politikai, mint közgazdasági vonatkozásban eredménnyel zárultak.

E hét közepén Rómába utaznak a két szövetséges ország vezető politikusai, hogy ott több napon át Mussolini miniszterelnökkel tárgyaljanak a „római egyezmény” további kiépítéséről.

Hetekkel ezelőtt a cseh miniszterelnök járta a fővárosokat: Párisi, Belgrádot, Bécsel,

hogy megfurja a római egyezményt, tehát Olaszország—Magyarország—Auszria politikai és gazdasági szövetségét. Auszriát szerették volna megnyerni a kisantant szövetségnek, hogy így a szovjet bekapcsolásával Olaszország közép-európai befolyását meglőssé, s Magyarországot teljesen elszigeteljük. A katolikus Auszria vezető politikusai azonban álltak a cseh ravaszszágon, s nem voltak hajlandók elősegíteni azon tervüket, hogy a Dunamedencében Csehországot irányító és vezető hatalomhoz segítsék. Hogy a római tanácskozások mit hoznak, még nem tudjuk. Valószínű azonban, hogy csak elmélyülnek a három ország közötti szíves viszony — és ez előnyére válik mindjárt úgy a magyar gazdasági termékek értékesítésének, mint hazánk külpolitikai helyzetének.

Szóval a politika levegője izzó, a háború vulkánjának mélyében erős dübörgések hallhatók, s hogy a kitörés megőrlénik-e és a pusztító láva újra pusztít-e Európa civódó országaiban, azt csak a jó Isten tudja.

TAVASZ ELŐTT.

Az első virágok, Istenem, be szépek,
Siető tavaszról lágy himnuszt zenélek,
Fényük illatosan csorog szét a tájon,
S megtorpan, megbékél ezer durva
[lábnym, —
Az egész világon.

Millió virágszem mosolyog a kerten,
Tán az angyalok sem tudnak nézni
[szebben?
Picinykék, mélyzók s mind oly ismerősök.
Szívükkel löcsolták hajdan a nagy ősök:
Vitézek, regősök.

A rét, a patakpart egy ujjongó pompa,
Madár is fütyül már lopva hajnalonta.
S bús alkony az égre glóriás színt aggat,
Mária, a szívek gyógyulni akarnak!
Feledni akarnak...

Édes csók, hit, élet hervad a szemekbe,
Sokan várnak itten rongyosan, esengve,
Hajh, beh rég óhajtott ajándék az áldás,
Sejtett öröm nélkül úgy fáj a virágzás...
Étet adó szántás.

Anyánk! jószágunk most mind felőled
[omlik,
A szél is neked bűg éneket a lombig,
S remélni Tehozzád mennek a szívek ma,
Babujázd jövönket halvány sors-aranyba:
Hozsanna, hozsanna!...

Bartha András.

Katolikus Akció

Milyennek kell lenni a katolikus embernek?

Dr. Serédi Jusztinián, Magyarország bíboros hercegprímása győri beszédéből közöljük e kérdésünkre a legilletékesebb és mindenkitől megszívlelendő választ:

Meg felel e kérdésre *szent Pál* apostol: Legyetek Krisztus képviselői! Megfelel reá az egyháztörténelem: a katolikus ember olyan legyen, aki a kinyilatkoztató Isten tekintélye miatt minden körülmények között hisz, aki ezt az észszerű hitet bátran vallja, aki mindig hite szerint él és érte — ha kell — még a legnagyobb áldozatokat is nagylelkűen meghozza.

Nem elég tehát csupán megkezeszteni. Nem elég tehát csak az iskolában és a templomban katolikusnak lenni, hanem katolikusnak kell lenni az életben is.

Katolikusnak kell lenni úgy, hogy megtartjuk az isteni, egyházi és az ezekkel nem ellenkező világi törvényeket.

Katolikusnak kell lenni úgy, hogy a hit, remény és szeretet isteni erényein kívül gyakoroljuk az erkölcsi erényeket is.

A katolikus ember legyen tanulmányos, kötelességtudó és szorgalmas. Legyen önzetlen, igaz, megbízható és igazságos. Legyen következetes, gerinces és állhatatos.

Ezekhez az elvekhez igazodjék mint munkás és munkaadó, mint földműves, iparos és kereskedő. Ezeknek iparkodjék érvényt szerezni az üzemekben, a kaszárnyában, a hivatalban, a törvényhozásban és az igazságszolgáltatásban.

Legyen katolikus magánéletében. Szerezzen érvényt a katolikus elveknek házasságkötéskor, családi, társadalmi és nyilvános életében.

Nekünk nem kellene az olyan katolikusok, akik életükkel megtagadják katolikus méltóságukat, akik nem merik megvallani katolikus mivoltukat.

Mindenfelé azt tapasztaljuk, hogy az emberek megbízhatatlanok, mert elvetik a változatlán örök igazságot, amely végelemzésben maga az Isten. Az ilyen megbízhatatlan emberek önműs céljaikat rendszeren mások megtévesztésével iparkodnak elérni. A megtévesztés folyik szóval, írásban, nyomtatásban és cselekedetekkel. Az embereket ideig-óráig meg lehet tévesztetni, de azt tudjuk, hogy a mindentudó Istent megtévesztetni nem lehet. Ezért ragaszkodjunk mi a változatlán, örök igazsághoz, Istenhez.

És ha katolikus ősein ismertető jele a szeretet volt: legyen a mi ismertető jelünk a szereteten kívül az igazság, őszinteség és ezek nyomán a megbízhatóság.

A katolikus legyen mindig katolikus!

Nem kell magyarázatot fűzni az ország legfőbb papjának világos tanításához, meggyőző erejű okfejtéséhez. Lelkiismeretes, önmagát parányit is értékelő katolikus ember megszívleli azt és aszerint él.

Öt endrődi munkás a Manrézában.

Az egyházközség anyagi támogatása tette lehetővé, hogy a február 25—29-én tartott kubikusmunkás lelki gyakorlaton öt endrődi munkás is résztvehetett. — Munkástestvéreink nagy elismeréssel és hálaérzettel búcsúztak el a Jézustársaság lelki gyakorlatos házából, ahol három napig P. Révay Tibor atya foglalkozott velük nagy szeretettel és odaadással. — A lelki gyakorlat befejezése után dr. Schandl Károly képviselő, az OKH. vezérigazgatója ebédre hívta meg a lelki gyakorlaton résztvevő munkásokat. — Reméljük, hogy lélekből megújult és felvilágosodott munkástestvéreink bátor katonái lesznek az Údvözítőnek és példakő irányító munkástársainak.

„A mi papunkat ne bántsa!”

Newyork közelében egy kisebb városka vendéglőjébe egy utas tért be. Szóba elegyedett a többi vendégekkel és hamarosan a vallásos kérdésekre terelődött a szó. Az újonnan érkezett vendég szidta a katolikus Egyházat és főképp annak papjait.

— Az önök papja is olyan lesz, mint a többi! — mondotta. — Az is úgy tesz, mint a többi: csak egy csepp vizet önt a borba, de az emberektől meg azt kívánja, hogy egy csöpp bort öntsenek a vizükbe és azt igyák.

A vendéglőnek tulajdonosa egy vallásos katolikus ír ember volt. A vendéglős végighallgatta a plébánosuk elleni rágalmat és aztán nyugodtan odament a rágalmozóhoz. Hatalmas, herkulusszerű ember volt a vendéglős és mint a gyermeket, úgy vette fel a papgyűlölő atyafit. Kivitte a vendéglő ajtaján és az utcán leülte a járda közepére. Aztán rászólt:

— Az én házamban pedig a mi plébánosunkat senki se merszelje bántani! Ő a mi papunk és mi az ő hivei vagyunk. Ő a mi atyánk és mi az ő gyermekei vagyunk. Még ha igaz volna az, amit mondott Ön, — pedig nem igaz — akkor sem szabad megengednem, hogy az atyámat jelenlétemben bárki is bántsa.

Ezzel, mint aki jól végezte a dolgát, megfordult és visszament a korcsmájába.

Istentiszteleti időrend.

Március 22-én egyházmegyei szentségimádási nap lesz az anyateplomban. Este 6 órakor szentségbélétel-predikációval. Az Olláregyesület tagjai az imádási órákat pontosan végezzék és akik lehetnek, a közös szentáldozáshoz járuljanak.

Március 29-én d. u. 7/4 11 órakor a Jézus Szíve Szövetség csoportvezetői tartják havi értekezletüket a polgári iskolában.

Április 2-án d. u. 5 órakor a leányegyesület, s leányklub, április 4-én este fél 6 órakor a férfi-liga tartja havi ajtatoságát.

A nagybőjben minden szerdán d. u. fél 6 órakor veletelképes bőjti előadást tartunk a Népház mozi termében. — Belépő díj nincsen.

Nagybőjti gyóntatási sorrend:

Március 22-én a belterületi leventék, március 29-én a külterületi leventék végzik husvétli szentgyónásaikat.

Március 29-én a munkások és a katolikus körök tagjai, április 5-én a kisgazdák és iparosok végezzék a legfontosabb vallásos kötelességteljesítést. — Akik e napon nem jöhetnek, azok a nagybőjt két utolsó hetének hétköznapjain járuljanak az Ur Jézus imádandó szent testéhez.

Áldást, segítséget várunk és kérünk a jó Istentől. Méltó és illő, hogy valamit mi is nyújtunk neki. Ha mást nem tudunk, legalább hűnhánó, megtisztult, hívó és bizakodó lelkünkkel!

Tanyai istentiszteleti sorrend: március 22-én a tanítóföldi és öregkeri iskolákban, március 29-én a csejti iskolában, április 18-án a variasi és öregkeri iskolákban mutatunk be szentmisét. Az első áldozók április 19-én járulnak az Ur észtelához.

Egyházközségi képviselőtestület közgyűlése

Az endrődi róm. kat. Egyházközségi Képviselőtestület 1936. február hó 28-án megtartott rendes közgyűlésén tárgyalta le az 1935. évi elemi iskolai, polgári iskolai és egyházi zárszámadásokat.

Nehéz év volt az 1935-ös esztendő, mert a múlt évi nagy aszály miatt Pénzügyigazgatóság több, mint 12 ezer pengő adóterheléstrendelt el az egyházi és iskolai adókból. De az adófelvétel is oly gyenge volt, hogy a költségvetéssel előirányzott adóbevételeknek 55-60 százaléka folyt csak be. A nagy adóhátrétek indokoltja, hogy az egyházpénztár néhány félélnél csak részben teljesíthetett kifizetést.

Képviselőtestület a zárszámadások ismertetése után megállapította, hogy Elnökség a

takarékosság elvét a legnagyobb mértékben betartotta. A zárszámadásokat jóváhagyta, illetve a Főlisztelendő Egyházmegyei Főhatóságához felterjeszteni határozta el.

E gyűlésén tárgyalta Képviselőtestület a *polyákalmi iskola építés* ügyét is. A képviselőtestület nem döntött a pályázatok fölött, mert többek kérésére a főépülettel teljes egészében léglából határozta el építeni, de a tanterem méreteinek bővítése is szükséges, mivel a tanterem havonkénti szent mise bemutatóására is szolgál a polyákalmi és a szarvasi határ szélein lakó Endrődről származott katolikus családok részére. A gyűlésen megjelent Herdy Béla állami építészeti hivatal kiküldött mérnökének javaslatára egyházközségi képviselőtestület fenti módosítással új pályázat hirdetését határozta el, mely fölött a Képviselőtestület március 21-én tartandó gyűlésén dönt.

Leány-konferenciák Endrődön.

Az Országos Katolikus Leányegyesület nagynevelő elnöknője: Stadler Frida tanárnő március 25-én községünkbe érkezik, hogy három napon át lelki-értekezleteket tartson az endrődi nagy leányokkal. Nemcsak a leányegyesület és leányklub tagjai, hanem sok-sok száz endrődi hajadon szeretettel várja a kitűnő előadónő felvilágosító és lélekirányító előadásait.

A háromnapos konferencia napirendje a következő lesz:

Március 25-én délután 4 órakor bevezető beszéd a Népház mozi termében. Ugyanazon nap este 6 órakor a polgári iskolában lesz megbeszélés a leányegyesület és leányklub vezetőségével. Március 26-án fél 9 órakor szentmise hallgatás, majd utánna beszéd a Népházban. — Délután 4 órakor előadás a Népházban. — Este 6 órakor pedig a leányklub tagjai jönnek össze megbeszélésre a polgári iskolában.

Március 27-én reggel fél 9-kor szentmise, utánna beszéd a Népházban. Délután 3 órakor a templomban nagybőjti beszéd hallgatás, 4 órakor előadás a Népházban. — fél 6 órakor külön megbeszélés a leányegyesület tagjaival. Március 28-án reggel a leányegyesület és leányklub tagjai szentgyónáshoz járulnak, fél 9-kor szentmise, utánna előadás a Népházban. Délután 3 órakor zárógyűlés, 4 órakor szentbeszéd a templomban. Ezt követően a husvétli szentgyónás végzése. — Március 29-én reggel fél 8 óras szentmisén közös szentáldozás lesz.

Kérjük a szülőket és cselédartató gazdákat, hogy leányaikat és alkalmazottaikat e három napon engedjék a bizonyára üdős és tanulságos előadások meghallgatására. — A leányok bizonyára örömmel és szívesen jönnek a ritka és rendkívül sok lelki hasznot eredményező megbeszélésekre.

Uj hazám — Uj testvéreim!

A fecskék és golyók már gyülekeztek hosszú vándorutjukra akkor, amikor 1935. aug. 26-án felettis halóságom rendelkezéséből beköszöntöttem Endrődre és nyugalomba készülődd érdemes elődöm hivatalát, mint helyettes átvettem. — Most pedig — amikor a főjegyzői hivatalt véglegesen elfoglaltam — tavasznyílás, golya és fecskevárás idejét eljűk. — Amikor önkénytelenül is a vándormadarakra gondolkok, hasonlatosságot érzek a két életsors — a tisztviselő és vándormadarak sorsa között. — Azonosak vagyunk a vándorlásban, hasonlóak a fészkepítésében, fenntartásában, küzdelmes, harcos életet folytatunk mindkettő: s ha kidőlnek az öregek, befészkelődik, bevándorol az új nemzedek, hogy tovább építsen, alkosson, harcoljon. — Csak az a különbség, hogy a tisztviselő nem két-állandó fészek, haza között vándorol fery és ösztönszerűleg, hanem mindig tovább és tovább, újabb és újabb fészkekbe, de bárhova is veti a sors, mindenütt a fészkepítés köteleessége, a munka, a cselekvés, az alkotás az ösztályrésze, melyet nem önmagának és családjának, hanem a köznek teljesül, áldoz.

Ez a tisztviselőrsors, az Ur-isten akarata, a közszolgálat érdeke-anélkül, hogy különösebben kerestem, vagy óhajtottam volna-jelölté ki számomra új fészkeknek, új s remélhetőleg utolsó földi hazámnak Endrőd községet.

Uj haza, új otthon! Olyan fogalmak, amelyek sokok lufajdonság és fellételet létezését követelik meg. — Szeretel, ragaszkodás, megértés, áldás és békesség egy otthonnak, hazának legelémibb kritériumai, melyeket a beköltöző, bevándorló és a már ottlakó kölcsönös és harmonikus ösztmüködése, meghecsülése hozhat csak létre, teremthet meg.

Korábbi hivatali állomásomon mindezek a feltételek százszázalékban teljesültek és mert az ott eltöltött csaknem 8 esztendő a kölcsönös megbecsülés és szeretet jegyében folyt le, tarozom korábbi hazámnak annak beismerésével, hogy ott nekem kellemes, puha fészkeim, felejtthetetlen otthonom volt.

Endrődi testvéreim! Amikor ama nyárvégi napon családod, meleg otthon hátrahagyva s a tisztviselői fegyelemnek engedelmességgel közéték jöfteni, nehéz és sejtelmes érzések hulláma csapott át szívemen. — Sokat — jól és rosszal — hallottam felőletek. — Tiszta és éreft fejjel egy percig sem

ringallam magamat feladatomb nagysága: s a felmerülő nehézségek tekintetében hiru ábrándokban. S ez a zavaros, kellemetlen lelkiállapot annál kegyellenebb volt, mert engem ill sokan nem vártak szeretettel és őszintén nem örültek jöveletemnek. A világháboru ama pillanatai jutottak eszembe, amikor először — egy koromsötét éjszakán, pont 12 órakor ellenséges golyók, lövegek záporától tüiz alatt tartott erdőn keresztül — a lövészárokbak kerültem. — Reffenetes volt ott a halál torkában, a vak sötétben, amikor még közvetlen szomszédomat sem láttam s nekem — a tisztnek — kellett fegyelmet és rendet tartani jó barátaink között. — Ez az állapot azonban csak addig tartott elviselhetően, míg meg nem virradt, míg meg nem láttuk az oroszok hadállásait s míg a sötétség miatt terveket szöni, elhatározásokra jutni s ha kellett, tenni, cselekedni nem tudtunk.

Tökéletesen hasonló szituációban kezdtem meg itteni működésemet, ha nem is golyózapor és nem ellenség között, de mindenestre idegenek közli, hol mindössze három embert ismertem. — Azóta 7 hónap telt el. — Kiismerem a hadállásokat. Elkezdtem katonáimat, híveimet toborozni, nem dobbal és nagy szóval, hanem anél csendesebb és folytonos — munkával. — Elkezdtem a fészekrakást, erősítést, hogy az utóbbi nehéz idők sulya alatt szét ne hulljon. — Belevittem hivatali új fészkeembe azt, amit magammal hoztam: meleg megértő szívemet, erős akarattal párosult szorgalmamat, hogy keresztiül vágjam azt a sűrű, fekete felhőréteget, amely oly vastagon és részesen fedte el a falu egéft az eltölte álló hosszú tél szorongó kilátásai elől.

Nehéz és küzdelmes hetek, hónapok voltak, de az Ur-isten kegyelme megsegített és meg erősített az a boldogító megértés és meleg szeretet, mely körülöttem és munkám körül napról-napra nőtt, emelkedett. — Boldogan tapasztaltam, hogy a kezdetben csak három jó ismerős száma mily hatalmas táborrá növekedett s végteleenül kellemesen érintett az a tapasztalat, hogy igaztalanul vádoltak benneteket és kettelték kedvezőtlen híreket — endrődi Testvéreim. — Mert azok az erények, kiváló vonások, melyeket örömmel észleltem, sokszorososan legyűrrik az egyébként is mindenütt előforduló s az általános emberi gyarlóságból származó közös

hibákat, hiányokat. — S ez a megállapítás annál értékesebb, mert az meg van ugy a gazda, iparos osztálynál, mint a nagyszámu és sokat szenvedő munkás testvéreknél.

Ugy láttam, hogy a község-háza és működése szükös a torlódo igényekhez és szüksegletekhez mérten. — Láttam, hogy az élet itt már évek óta állott és igen sok a felhalmozódott leendődo sora. — S végül láttam, hogy a község-háza nem mindig volt kellően tisztelt szent hely, ahol csak egy jelmondat uralkodhatik: A közérdek pártatlan szolgálata.

Ez a három pont sűrű ösztze azoknak a feladatoknak óriási tömegét, melyeknek megoldásához hozzá kezdtem s amelyeket — ha Isten is ugy akarja — meg is óhajtok oldani.

Azt akarom tehát, hogy:

1. A község-háza a példás községi igazgatás színhelye legyen, ahol minden jogos és méltányos ügy lehető preciz megoldást nyerjen a törvények korlátain belül, de mindenkor a felek érdekeit s nem a holt betűk szellemét tartva szem előtt, mely keserít, öl és pusztít;

2. A község élete a megoldásra váró problémák fokozatos megvalósításával lendületes fejlődésnek induljon, hogy a munkás és szociális kérdések, az alamizsnálkodás szegyenletes lehetőségein kívül az emberi önértettség méltóan oldassanak meg;

3. A község-háza a hozzáférhetően pártatlanság és a közért való harmonikus együttműködés szent temploma legyen.

Endrődi Testvéreim! Én azt hiszen, hogy mindnyájan egyet akarunk. — Én ehhez a munkához — mint már említettem is — tudásomat, erőmet, szorgalmamat, vas akaratomat, munkámat, mindenemet és egész életemet adom, s főlelek csak egyet várok: hasonló megértést, bizalmat, lelkesedést s legalább is olyan pártatlanságot, amilyennel én e község ügyeit vittem, viszem és vinni akarom.

Kettőnk erejének ez a találkozás; szeretett községünk felvirágzása leendő!

Hia így lesz, soha el nem hidegülő testvérek leszünk s és olyan új hazát talállok Endrődön, hogy haló poraimban is boldogan fogok itt elpihenni.

Köszöntlek benneteket, köszöntlek mindnyájatokat új Testvéreim!

Endrőd, 1936. március hó 17.

Harsányi László
főjegyző.

Főjegyző-választás.

Február 29-én d. u. 2 órakor, a hivatalos órá-végével szünt meg Finta Albert főjegyző működési ideje, s a képviselőtestület d. u. 3 órakor főjegyző-választásra gyűlt egybe.

Bakos József főszolgabíró vezette le a példás rendben lefolyt tisztújító gyűlést. — Megnyitó beszédében üdvözölte a képviselőtestület tagjait. — Megállapította, hogy az állás meghirdetése az előirt időben történt, s az állásra négyen adták be pályázatukat. Törvényadta jogánál fogva a pályázók közül hármat jelölt, mint akik oklevelükön kívül megfelelő gyakorlattal is rendelkeznek a főjegyzői állás alkalmas betöltésére. A szavazatszedő küldöttség kijelölése után Alapy Andor elnök elrendelte a névszerinti szavazást. — Harsányi László főjegyzőre 33-an, dr. Sárosi Istvánra 1 szavazott. Négyen elávóztak a szavazás elől, 13-an pedig, mert jelöltet, „nem“ szavaztak.

Az eredmény meghirdetése után Bakos József főszolgabíró kivette a hivatali esküt a megválasztott Harsányi László főjegyzőtől és meleg szavakban üdvözölte új állásában. A képviselőtestület nevében Csernus Mihály apátplebános köszöntötte az új főjegyzőt. Nemcsak az a tény, hogy a vármegye vezetőségének tudomása szerint is a vármegye egyik legkiválóbb szakemberét nyerte főjegyzőjéül Endrőd községe, de a főjegyző pedáns ügyszeretete, hihetetlen szorgalma, példás élete és magatartása, meleg szociális érzékeny tisztelgetés és elismerést a képviselőtestület állásfoglalásával. Kérte a főjegyzőt, hogy mindig a község egyetemes érdekét és hasznát tekintse. Ne nézzen se jobbra, se balra, az igazságérzet és a közjára vezesse minden ténykedésében.

Harsányi László meghatóltan köszöntötte meg képviselőtestület nagy többségének szives és kiüntető bizalmát. Igérté, hogy miként az elmúlt félév alatt, a jövőben is, sőt még fokozottabb mértékben dolgozik a község népének köz-igazgatási és anyagi érdekeinek elősegítésén.

Décspáskumi róm. kat. Olvasókörben Elnök: Kulik Imre. Alelnök: Hornok Lajos. Jegyző: Varga Ferenc tanító. Pénztáros: Hegedüs Péter. Ellenőr: Duda Máttyás. Könyvtáros: Hangya Imre. Gazda: Timár Vince. Számv. biz. tagok: Vaszkó István, Iványi Antal, Timár Sándor.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó Budapestre utazott, ahol résztvett a püspöki-kar tavaszi konferenciáján.

Missió Szarvason. Fejzser József pápai kamarás, esperes meghívására a Ferencesatyák nyolc napos missiót tartottak Szarvason. Mint értesülünk a lelkigyakorlat nagyszerűen sikerült, a felnőtt híveknek közel 90 százaléka járult a bünbánat szentségéhez. Kerületi Esperes Urunknak névünnepe alkalmával ezúton is melegen gratulálunk!

A vármegye Alispánja dr. Sorbán Jenő főszolgabírójól Orosházáról a gyomai főszolgabíroság élére helyezte szolgálattételre. Bakos József lb. főszolgabíró pedig Orosházára rendelt. — Bakos József távozásával jószándéku, erősen szociális gondolkozásu embert veszítettünk. Remélhetőleg a helyi viszonyok alapos megismerése után dr. Sorbán Jenő közigazgatási és társadalmi működése is nagy értéket fog jelenteni a járás mindkét községének.

Levente szemle. Vilóz-Kricsfalussy Vilmos kerületi lesnevelési felügyelő. Roknicz György járási lesnevelési vezető kíséretében f. hó 14-én tartott szemlét az endrői leventék fölött. A leventék költelenségűdően szép számban jelentek meg. Ugyanekkor megsemmisítette a polg. isk. növendékeket is. A kerületi lesnevelési felügyelő Fehérváry Ferenc vezető főoktató előtt elismeréssel nyilatkozott az endrői leventék és polg. isk. tanulók lesnevelési munkájáról.

Spanyolországban felgyújtott templomok és kolostorok hirdelik a szociáldemokrata — kommunista irányzat „pártatlan, békés vallásos felfogását.” Évszázadok termékeit, felbecsülhetetlen nemzeti értékeket pusztítanak el pár óra alatt. Igaz, a régi közmondás: „a gyűlölet rombol és pusztít, csak a szeretet épít.”

Az olasz-abesszin hadszíntérről állandóan olasz győzelmeket jelentenek. Az ország negyedrésze immár olasz kezén van. Ha tovább is ilyen iramban halad az olasz henger, a népus elveszti utolsó katonáját is. A feketék barbárságára jellemző, hogy a kezükbe kerülő olasz katonákat és tisztakat elremisztelő kegyelenséggel végeznek ki a hadijog és emberiség ellenére.

Bankett az új főjegyző tiszteletére

Harsányi Lászlót Endrőd község főjegyzőjévé történt megválasztása alkalmából bensőséges és közvetlen melegséggel ünnepelte Endrőd társadalma március 8-án a Katolikus Népház nagytermében. Ott láttuk Gyomáról Pánezél Emil főjegyzőt, Kató Lajos jegyzőt, Kovács Gábor bírót, Gaál Antal és Putnoki Mihály esküdteket, Kner Endre és Imre könyvnyomda tulajdonosokat, Wagner József és Márton urakat. Endrődről Csernus Mihály apátplébánost, dr. Tüköry József földbirtokost, a község tisztviselőit, az iparosok, kisgazdák, kereskedők és munkások számos tagját. A főjegyző iránt érzett szeretetet igazolja, hogy a nehéz idők dacára is 150-en jelentek meg az ünnepi lakomán.

Timár Imre bíró üdvözölte elsőnek Harsányi Lászlót, Endrőd község most megválasztott főjegyzőjét.

Dr. Tüköry József nagylaposi földbirtokos, a gazdatársadalom nevében köszöntötte Harsányi főjegyzőt, aki a rövid itteni működése alatt is mindent megért a népért, amit a nehéz gazdasági helyzetekben megtehetett. Biztosan remélhető, hogy kedvezőbb körülmények között majd több eredményt tud elérni. Segítőitársai leszünk neki a község érdekében. Szolidaritást vállalunk mellette. Testvérként megismerve, szeretve és támogatva mellette állunk a községünkért, a gyermekeinkért, a népiünkért s ez majd meghozza a jobbrafordulást. Reméljük, minél előbb megnyílik községünk ablaka a jobb jövő előtt.

Csernus Mihály apátplébános felemlítette, hogy mint kis papok együtt kezdték az életet, de Harsányi Lászlót az életsodra a közigazgatási pályára lendítette, ahol az ifjúkori jellemvonások, férfias adottsággal párosulva, őt vallásos érzületű, igazságszerető, hivatott főjegyzővé alakították. Mióta idekerült, kora reggeltől késő estig dolgozik aközségért, a szegény répart... Igaz, itt száthatatlanul a lelkek mezején, kevés gyümölcsöt arat. De ez ne csüggyesse. A közéleti pályán lévő embernek működését kizárólag az Uristen, a felkiismeret és a közérdek bírálja. Harsányi főjegyző harmonikus élete biztosíték arra, hogy a közérdeket fogja pártatlanul képviselni...

Varjú J. Imre a Kat. Kisgazdakörök, **Grósz Sándor** a Kereskedelmi Kör és **Kovács Ferenc** az Ipartestület nevében üdvözölte a főjegyzőt...

Harsányi László főjegyző meghatva mondott köszönetet a sok elismerésért, az ünnepi lakoma rendezéséért, mely tudta és akaratán kívül történt. — Őszintén óhajtja, hogy a megnyilvánult szeretet és ragaszkodás állandó le-

gyen. — A magyar tud hevülni, tiszteletet nyilvánítani, de ugyanakkor tud testvért gyűlölni. Átkozni, fájdalom, akkor is, amikor összefogásra volna szüksége. Szerelné, ha működése meghozná a községben az együttérzést, az együttes támogatást, s ha ezt a falut együtt látná békességben az Isten — és a községházánál.

Zöldkereszt Akció.

A Karitászi Központi Segélyező Intéző Bizottság Elnökségének március 10-én tartott gyűlésén **Csernus Mihály** apátplébános elnök előterjesztette, a M. kir. Belügyminiszter Ur Öngyméltósága 197.501/936. X. sz. rendeletét, mely szerint értesíti a Bizottságot, hogy a Zöldkereszt Gyermekeképzetési Akció további támogatására 1000 pengő államsegélyt engedélyezett. A Belügyminiszter Ur Öngyméltóságának a Bizottság újabb kegyes adományáért hódolatlejes köszönetét és mélységes hálaát fejezte ki, miután ez a segély tudja lehetővé tenni az étkeztetési akciónak érintetlen leoloytatását és teszi lehetővé azt, hogy az akció ezekben a legnehezebb napokban még ki is terjesztessék. — Hódoló tisztelettel kéri a Bizottság Öngyméltóságát, hogy kegyes jóindulatában községünk szegényeit továbbra is megtartani kegyeskedjék.

Harsányi László ügy. elnök jelentette, hogy **Főispán Ur Önméltósága** 700 kg. babot, 200 kg. lisztet s a Belügyminiszter Ur Öngyméltósága 700 kg. cukrot utalt ki az inség segélyakcióra.

Bizottság elhatározta, hogy a gyermekeképzetési akciót f. hó 12-től kezdődőleg 45 gyermekkel kibővíti, úgy hogy április 1-ig az eddigi 255 gyermek helyett 300 gyermek fog ebédelni és reggelit kapni.

Tekintettel továbbá arra, hogy a nyomor, éhség és szegénység a tetőfokon van a faluban, a bizottság azt látja, hogy április hónapban ezek a gyermekek nem maradhatnak egyszerűre minden támasz nélkül s így elhatározta, hogy 345 gyermeknek ápr. 1-től, ápr. 24-ig s azon kívül március 20-tól április 24-ig 30 nem iskolaköteles 3-6 éves gyermeknek naponta 2 dl. meleg tejet és 6 dkg kenyeret fog juttatni. — A „Zöldkereszt” cukorra utóve úgy határozott, mihelyt az megérkezik, a kiosztásra kerülő reggeli tejben adagolja a gyermekeknek, míg a fennmaradó csekélyebb mennyiséget, valamint a babot és a lisztet a husvétii segélyezés alkalmával fogja juttatni a sokgyermekes rászorult családoknak.

Az akció céljára a következő újabb adományok érkeztek: dr. Timár Sándor orvos 15 P., Hoffmann Ferenc 2 P., Kalmár Károly 3 P., Csernus Mihály újabban 14 P 50., Timár Péter Pál 5 P.

Természeti adományok folytatását a jövő számunkban közöljük.

Küszöbön a sajtó-reform. A fővárosi lapokban hétről-hétre felmerül a sajtóreform kérdése. A mind szélesebb körökben megnyilvánult kívánság figyelembe vételével a kormány is köfűzte célját, hogy figyelembe veszi a sajtóreform előkészítésénél azokat a sajtórendészeti követelményeket, amelyek hivatottak lesznek arra, hogy a magyar sajtó, a magyar keresztény irányzat és hazafias magasabb erkölcsi követelményei alapján szolgálja a közvéleményt s ezáltal nemzetünk jövőjét. A sajtóreform — mint illetékes helyen kijelentették — nem a sajtószabadság megvonását jelenti, hanem irányt szab a manapság annyira elburjánzott sajtószabadságnak. A közvélemény irányítója a sajtó. Fontos tehát, hogy a sajtó irányítása olyan kezekbe legyen bételve, amely garancia arra, hogy erkölcsileg és képzetiségileg is megtehető nagy és nemes hivatásnak.

MÁRCIUS 15.

Endrőd társadalma vasárnap hagyományos bensőséggel áldozott a **48-as márciusi ifjuság** emlékének. Fél 10 órakor a nagytemplomban Csernus Mihály apátplébános ünnepélyes szent misét és predikációt tartott, majd utánna a **Hősök szobránál** műsoros ünnepély volt, következő műsorral. 1. **Nemzeti Híszkegy.** Énekelte a Iparos Dalkör vitéz Borsfay Géza tanár-karnagy vezetésével. 2. **Papp-Váryné:** Hitvallás. Szavallta **Hanyecz Irén** polg. isk. II. o. tan. 3. **Talpra Magyar.** Énekelte a polg. isk. **énekkara** vitéz Borsfay Géza tanár-karnagy vezetésével. 4. **Vályi Nagy Géza:** Magyarország. Szavallta **Czikkely József** levante. 5. Ünnepi beszédet mondott **Paróczay Gergely** rk. tanító. 6. **Vicsay:** Uj magyar márciust. Előadta a polg. isk. **szavalókórusa**. 7. Csernus Mihály: Megpróbáltatások idején. Énekelte az **Iparos Dalkör**. 8. Gyula diák: Magyar imádása 1919-ben. Szavallta **Knapsek Bálint** levante. 9. Himnusz. Énekelte az **Iparos Dalkör**.

A kitűnő műsort, s a nagyszerűen előadott számokat nagy figyelemmel és többször megújuló éljenzéssel honorálta a több ezer főnyi ünnepelő sereg.

A márciusi napok emlékére méltóképen ünnepelte meg műsoros ünnepély keretében a **róm. kat. Szent Imre polg. isk.** A nap jelentőségét **Kmellár Valéria IV. o. növendék** méltatta.

A Décspaskumi rk. elemi isk. Varga Ferenc tanító méltatásával. **Öregszöllői (Szent Imre) rk. elemi iskola.** Ünnepi szónok: Dienes Izra tanító. **Ugari iskolában.** **Paróczay Gergely** tanító beszélt. **Kocsorhegyen** Fehérváry Ferenc tanító emelkedett lendülettel változta a márciusi ifjuság érdemeit. **Tul a Körösön** Lesniczky József igazgató-tanító intézett beszédet a szép számban összejött tanyai lakossághoz. **Kondorostanya** lakossága is méltóképen ünnepelte a 48-as eszméket. **Bencze József** kántor-tanító betanításával szépen betanított énekszámok és szavaltatok hangzottak el. Az ünnepi beszédet **Kalmár Ákos** róm. kat. tanító mondta.

Este az Ipartestületben a nagy naphoz méltóan ünnepi vacsora volt. **Kovács Ferenc** ipartestületi elnök üdvözölő szavai után **Harsányi László** főjegyző, **Csernus Mihály** apátplébános, **dr. Libényi Béla** ügyvéd lelkes szavakkal változták a nap jelentőségét. Majd közkívánatra **Stefán Béla** tanár szavallta el nagy hatás mellett **Sajó: „Magyarnak lenni...”** c. hazafias költeményét.

Kártérítést kapnak az endrődi sortüz károsultjai

Március 16-án tüzte ki tárgyalásra Nánay Lajos gyulai törvényszéki bíró azt a polgári pert, amelyet az elmúlt év március 20-án történt véres sortüz kapcsán a hátramaradtak indítottak a kincstár ellen.

Tárgyalásra nem került a sor, mert a károsultak és a kincstár képviselője békésen megegyeztek.

Az egyezség szerint a kincstár annak előrebocsátásával, hogy a véres sortüz alkalmával történt csendőri fegyverhasználat jogtalanságát és felperesek által ebből kifolyólag támasztott követeléseinek jogosságát el nem ismeri, a felpereseket és hozzátartozóikat ért súlyos fájdalomért és felperesek nehéz anyagi helyzetére tekintettel, kizárólag emberiességből és méltányosságból a felperesek mindennemű perbeli és perben fenntartott követelésük teljes végleges kiegyenlítéséül az egyezség gyámhatósági jóváhagyásának feltételül számított husz napon belül felperesek részére az alábbi összegeket megfizeti:

Özv. Farkasinszky Lajosné, férje meghalt, négy gyermeke maradt hátra: 6500 pengőt.

Gyulai Vince, megrokkant: 6000 pengőt.

Timár Vince, megrokkant: 3800 pengőt.

Kajla István, megrokkant, 2300 pengőt.

Varga Sándorné, megrokkant, nyolc gyermeke van: 2000 pengőt.

Hornok Lajosné, megrokkant: hat gyermeke van: 2000 pengőt.

Roncsek Viktor, megrokkant: 1500 pengőt.

Polányi József, felesége meghalt, négy gyermeke maradt: 3000 pengőt.

Gyuricza Vince, felesége meghalt, négy gyermeke maradt: 3000 pengőt.

Gellai Vincéné, férje meghalt: 4000 pengőt.

Nyári Sándorné, fia meghalt, aki elhárította: 1500 pengőt.

Özv. Mészáros Hermanné, 68 éves asszony, egyetlen fia halt meg: 3000 pengőt.

Kopcsék Péter 3000 pengőt.

kiskorú **Timár Miklós,** édesanyját lőtték agyon: 1200 pengőt.

Özv. Privóczky Istvánné, férjét lőtték agyon: 2000 pengőt, és még két endrődi napszámos: 200, illetve 250 pengőt kapott.

Kötelezi magát a kincstár arra is, hogy kórházi költségek fejében 791 pengőt megfizet.

Dr. Tóth István ügyvéd eljárásdíjára 6500 pengőt kért. Meg is kapta.

A felperesek ezt az egyezséget készséggel elfogadták, mindennemű további követelési jogigényükről lemondtak, s így lezárult a szerencsétlen sortüz ügye.

A kincstár a per megindítása után szavatósként perbehívta Andaházi-Kasnya Béla országgyűlési képviselőt is. Az egyezség megkötésével ő valószínűleg mentesül a kártérítés fizetése alól.

T e r e f e r e

Csejti: Csés jó reggelt atyafiak. Mi ujság a faluban?

Mirhói: Látszik, hogy tával lakik kend, azért kérdez ifyesmit?

Csejti: Hát bizony mi nem érünk rá a piactéren lógni. Aztán meg az ujság is rég nem jelent meg, hát honnét tudnánk a dolgokat?

Mirhói: Pénzesvót itt a léten atyámfia. Kár hogy nem jött, kend is tarthatta volna a markát. Anynyi pénzt emberfia egymában nem látott, mint amennyit a kormány át a tavalyi esetek hozzatartozóinak vérdíjban.

Szarvasvégi: Ugy hallottuk, hogy majdnem ötvenezer pengőt fizet ki az állam.

Gyomavégi: Mondta is tárgyalás után az egyik atyafi, aki a felesége halála után pár hét múlva „bagóhite” összeköltözött egy asszonnyal, hogy a legközelebbi választás alkalmával az anyósát állítja szembe a szuronyokkal. Hátha azért is kapna pár ezer pengőt.

Varjasi: Akkor biztosan nem úgy tenne az anyósa temetésén, mint az egyszeri ember.

Ugari: No, halljunk egy jót, mit is csinált az ipse?

Varjasi: Roppant házsártos, nyelves asszony volt az öreg mama. Amikor temették, a kántor gyönyörű bucsuztatásban az égig dicsérte, hogy milyen áldott lélek, valósággal a béke és szeretet örangyola volt. Ezt már aztán nem állhatta a vő, hanem odaszólt a vőtársának: hallod-e te jóska, mi nem más valakinek a temetésére tévedtünk ide?

Csejti: Hát iszen pár ezer pengőért azt hiszem mindenki odaadná az anyósa bőrét.

Kisgazdaköri: Vics ide, vics oda, akármennyit adnak, az életet nem pótolja egy millió pengő sem. Meg aztán ugy hallottam, hogy a pénzt felesben a Kasnya fizette!

Mirhói: Fizette a nyavalyát. Az mindig ternőt csinál. Amikor a tábla elitéli, akkor jön az amnésztia. Amikor perbehívják társ-vádtolttnak, akkor a méltányosságból a másik kifizeti a költséget. Így aztán össze lehet gyűjteni a gerst a következő választásokra!

Zugi: Hát akkor ugy csinál a Kasnya, mint az egyszeri skótember. Az is, amikor megnősült, kedveskedni akart az új menyecskének és egy tábla csokoládét vett neki, de csak az egyik felét adta oda. Az asszony kérte, a másik darabot is, de a skótember azt felelte, hogy az nem lehet, mert kell majd — a születendő gyermekeknek!

Kondorostanyai: Pedig amilyen gazdagnak monadják, ő is előránthatta volna a bukszát. Legalább a Tóth ügyvéd perköltségét guberálta volna ki, bár igaz, hogy majdnem husz hold föld ára.

Peresi: Igaza van kendnek. A szavazáskor ugy is a Tóth Istváry emberei juttatták többséghez, hát elvállathatta volna ökelme a hatezeröt száz pengő ügyvédi jutalmát fizetését.

Varjasi: Ugy hírlik, hogy a Tóth ügyvéd nem is akart elfogadni semmit. Ő csak a szegény nép iránti szeretetből vállalta az ügyet. Azt is regélik, hogy a pénz felét szétosztja a nincstelen munkások között. Állítólag Polányi már írja is a listát.

Zugi: Ugyan ne beszéljete ilyen zöldségeket. Ő is jelölt volt, neki is pénzbe került a választás. Akkor nem indult, most célba futott. Az övé a pénz, azt tesz vele, amit akar.

Csejti: Nem irigység beszél belőlem, de azért a mai nyomorúságban nagyon jól járt ő is, de jól jártak a hozzátartozók is. Szép volt az államtól, hogy amikor a bíróság semmit nem állapított meg a kárára, tekintettel volt a szegény esetek iránt és szép kárpótlást adott.

Décsi: Hát még mi ujságot tudnak kelmetek?

Zugi: A főjegyző választásról csak hallottál? Majd mindenki a Harsányira szavazott. Hamar bedolgozta magát.

Ugari: De hát hogy is történt, hogy a Tóth Libort nem jelölték?

Zugi: Hát egyszerűen. A főszolgabírónak jogot ad a törvény, hogy a pályázók közül hármat kell jelölnie, de csak akiket alkalmasnak talál akár a gyakorlati tudásukat, akár a személyiségüket tekintve.

Varjasi: De iszen ugy hallottuk, hogy jelölve lesz! Még az utolsó napon is minden emberét felhívatta a kért párt vezetősege.

Zugi: A főszolgabíró nem szokta az orrára kötni senkinek, hogy mit akar. Még az apátúr is azt mondta előtte való este, de még a szavazás előtt is, hogy sejtése szerint mindenki jelölve lesz.

Kisgazdaköri: Már pedig Tóthék erősen bíztak és talán győztek volna is.

Zugi: Beszéljünk értelmesen testvér. Mostanában több fegyelmi ügyet tárgyaltak Tóth jegyzőnek a vármegyén. Hát már ezért sem jelölhették. De ha jelölték volna, akkor is Harsányi lett volna a többség.

Kisgazdaköri: De a Harsányi szavazó közül 7 Liborpartti volt ám?

Zugi: Melyik az a hét?

Kisgazdaköri: A Wajsz doktor, Hornok István, Hanyecz Pál, Timár Miklós, Korona Imre, Bácskai István és Varjú Sándor.

Zugi: Egy kivételével elfogadom. De vegyük mind oda, akkor is kisebbség volt. Hárman kimentek. (Kovács Péter, Czikkely János

és Timár Mihály), Polányi szavazott dr. Sárira, nemmel szavazott 13. Ez összesen 13-3 1-7 — 24. — Harsányi 23 szavazatából leütünk 7-et, marad 26. De elment innen is Kalmár Bálint a jelölés után, ezzel 27. — Tehát 3 szótöbbség még ugy is volt.

Mirhói: Mindegy, elmúlt. Igaz ugyan, hogy a Tóth ügyvéd megfellebbezte, de alapos ok nincs, az egész csak papirpazarlás és az ellentétek mélyítését szolgálja.

Zugi: A fellebbező is ugy tesz, mint az egyszeri bűvész. Verekedésért elfogták és bíróság elé állították. Vallatása közben egyszer csak dühösen felkiáltott: még ha lefejeznek is, akkor is azt kiáltom, hogy nekem volt igazam. — De hát ember, hogy kiálthatja, ha már lefejezték, bökte oda neki mosolyogva a bíró. — Kérem, válaszolt a bűvész, nekem az sem lehetetlen, mert én hasbeszélő vagyok. Hát bár hiábavaló, mégis az utolsó szó jogán, beadta ő is a fellebbezést.

Gyomavégi: Bezzeg nem élt az utolsó szó jogával a napokban Endrődön járt vigéc. — Látta, hogy sokan jönnek ki a templomból és nagy gunyosan azt mondta a szobor előtt álló munkásoknak: Itt még mindig a templomot bujják az emberek? Hát maguknál sohasem hal ki a butaság?

— Erre az egyik manrézás atyafi csak ugy csendesen odalökte neki a szót, hogy hát bizony itt nem hal ki, mert mindig jönnek idegenek a faluba. — Erre a vigécúr elvörösödött és simán elkövekezett.

Zugi: No hát mi is következünk a templomba, mert a terefereből nem élünk meg. (El.)

Kisgazdapárti képviselő véleménye a kisgazdaköri.

Az egyik fővárosi lap közli, hogy a képviselőház folyosóján nagy vita folyt afelől, hogy a sajtóreformot sürgető vidéki egyesületek hivatottak-e ily fontos kérdésben való megmozdulásra. A lap közlése szerint Andaházi-Kasnya Béla kisgazdapárti képviselő gunyos, de „szellemes ötletességgel” bizonyította a vidéki olvasókörök állásfoglalásának jogosultságát, mert amelyek „tisztában vannak” a reform lényegével. Hogy mily keveset értenek a dologhoz, a következő viccel illusztrálta:

Egyik kör falán elhelyezett táblán e sorokat látta: „Azok a kisgazda urak, akik csak most tanulnak olvasni, kéretnek, hogy e célra a tegnapi lapokat használják”.

Nesze nektek, „analfabéta kisgazdák”, megkaptátok a magatokét. Az gunyol ki benneteket kisebb tudástokért, akit szavazataitokkal nyeregbe ültettek. Ugy kell. A jövőben tudjatok jobban olvasni és világosabban gondolkodni!

Apróhirdetés. A választókerületben egész éven át nem látott képviselőt ezuton kéri meg a télfolyamán éhező és nyomorgó munkások ezrei, hogy közelebbi ismerkedés mikor és hol lehetséges?

Közigazdaság

Megindultak a tavaszi munkálatok

Megnyugvással jelentjük, hogy a tavaszi munkálatok több helyütt megindultak és már is több száz endrői munkás állott be a kenyert és enyhülést jelentő munkahelyekre. — Közeleiségünknek tartjuk megemlíteni, hogy a munkásaink elhelyezését legnagyobb részt dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán és dr. vitéz Márky Barna alispán szerető gondoskodásának köszönheti a falu munkásrétege.

Már említtük, hogy a domb- szög előtti piacér feltöltését a Főispán úrtól kapott segítyből végeztette Harsányi László főjegyző. Most az 5 év óta el- huzódó gátelés költségeinek is nagy részét a vármegye szociális gondolkodású Főispánja viseli.

Annál inkább elismerés illeti Főispánunk megértő jóságát, mert ezáltal lehetővé vált azon nehézség megoldása, hogy akik idegenben nem kapnak munkát, azok ill. ezen „inség-munka“ végzésénél kereshetik meg maguk és családjuk számára a napi ételmel.

A munkásságtól két dolgot kérünk! Az elmúlt borzalmasan

inséges hónapokban látható, hogy a vármegye Főispánja és Alispánja, s a község főjegyzőjén kívül senki sem törődött velük. Senki munkához nem juttatta, senki egy darab kenyert nem szerzett neki. Sem képviselőjük nem jött közük, sem mások nem segítettek rajtuk. — A falu plebánosa és főjegyzője volt az, akik állandó kéréssel zaklaták úgy a miniszterumokat, mint a vármegyét, s akiknek kérése ajból nyitott és segítyt hozott számukra. — Lassanak tisztán és ne feledjék el akkor sem, amikor a munkások állástoglalásától függ a község és kerület érdeke is!

A másik kérelem az, hogy sehol ne hagyják el a munkahelyüket! Ha panaszkodnak vagy kivánságuk van, írják meg a vármegye Alispánjának. Ismételtén kijelentette, hogy minden erejével és befolyásával elősegíti a munkásság jogos és méltányos kérelmét. **Tartsanak ki tehát munkahelyükön, ne üljenek fel demagóg lázítóknak,** hozzanak becsületet a jövőben is az endrői munkásársadalomra!

Kisgazdaggyűlés Endrődön

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara f. hó 2-ik napján d. u. 3 órakor tartotta érdekképviseleti járási gyűlést Endrődön, a Népház nagytermében. A gyűlésen résztvettek: **Dr. Keztyüs Lajos** gazdasági akadémiai tanár, **Varga László** kamarai titkár, **dr. Thaisz Lajos** gazd. felügyelő, **Csernus Mihály** apátplebános, **Harsányi László** községi főjegyző és mintegy 200 érdeklődő kisgazda.

Ezen alkalommal adta át Varga László kamarai titkár **Varju J. Imre** endrői kisgazdának a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara **kiüntető oklevelét**, melyet a 30 évesnél vezetett gazdasági számlálásért kapott. Utőrő munkásságát végzett Varju Imre, például mutatott a gazdatársadalom előtt, miként kell ellenőrizni a gazdasági élet minden egyes mozzanatát, bevételeit és kiadási tételeit. Az ő munkássága nem volt eredménytelen, mert elérte azt, hogy a mostani nehéz gazdasági viszonyok között sincs adóssága, sőt a rendszeres számlások és ebből kifolyó takarékos élet és helyes beosztás eredményeként állandóan gazdagodott, vagyont szerzett...

A község nevében **Harsányi László** üdvözölte az ünnepeket, amellyel példát mutatott, hogy az endrői gazda nemcsak szorgalmas, józan, takarékos, hanem **alapos** is.

Csernus Mihály apátplebános Egyházközség üdvözlétét tolmácsolta. A magyar gazdát nemcsak a rossz gazdasági helyzet, fellelők, hanem a felfokozódott életszükséglet, Rámutatott arra, hogy 1924—28. évig valóságos kánaánban élt a magyar nemzet. A bőséges idővel arra vezetett, hogy a népnek s főleg a fiataloknak és nőknek megnövekedett az életszükséglet. Sok százezer magyar azért jutott a mai nehéz helyzetbe, mert nem vezetett számadást és nem gondolt a holnap mostohaságára. **Varju J. Imre** a maga életében is megmaradt szerénynek, kevés igényűnek. Ezért családját is meglehetősen jó anyagi helyzetbe juttatta. De nem feledkezett meg a jó Istenről s az Egyháztól sem, mindennap áldását kérte munkájára, s hiszen kitartott papja mellett... A munkájából áldás fakadt...

Az ünneplés után **Keztyüs Lajos** gazdasági akadémiai tanár tartott előadást a „Kisgazda számlálásáról“. Mindvégig élvezetes előadásában világosan és tanulságosan magyarázta meg, hogy mi a számlálás és mi annak a fontos előnye. Tartalmas előadását mindvégig élénk figyelemmel hallgatták.

Varga László gazdasági tanácsos, kamarai titkár, főszerző mezőgazdasági kérdésekről beszélt. A gazdasági életbe

mindenkinek van beleszólása, csak a gazdáknak nem, pedig ők a magyar élet oszlopai. Ezen fogjanak a kisgazdák össze. Továbbiakban beszélt a sertés kiviteléről, a szövetkezeti összefogásról és kifejtette azokkal az irányvonalakkal, amelyekkel haladni kell.

Csernus Mihály apátplebános előadta, hogy a kisgazda a **sikkjavítástól és az adóbuza bevezetésétől** várja jobbrafordulását.

Kovács Sándor községi gazda a szövetkezeti eszme felkarolására és fásításra hívta fel a figyelmet. A község f. évben 24 ezer dugványt ültet el.

Termény és állatárak

A buzakivitel megcsappanása miatt az elmúlt hetekben erősen zuhan a buza és más gabonaneműk ára is. — A budapesti terménytőzsdén a liszavidéki buzáért 17.70—18.10 pengő, helyi piacon 16 pengőt fizettek.

Az árpa és zab eladás valószínűleg megszűnt. A névleges jegyzés árpánál 16, zabnál 16.75 P. volt.

A tengeri kereslet is ellanyhult. Par hét múlva 1800 vaggon argentinai kukoricát hoznak be az országba, s ennek következtében pesti paritásban már csak 15 55—15 50-ot fizettek a tengeriért.

Az állatvásár kedvezőbb irányzatot mutat. — Különösen keresettek a darabonként 110—130 kilós fiatal szedett sertések. Minőség szerint 92—98 filléres arakat is adtak az ilyenekért.

Évekig tartó pangás után élénk kereslet nyilvánul meg a yorkshirei és berkshirei hussertések iránt. A 75—80 kilós 8—10 hónapos hussertések ára az 1 pengőt is elérte. Arra magyarázzák ezt, hogy az elmúlt két hónapban 21 vaggon kenyérszénát szállítottunk ki külföldre.

A külföldi marhavásárokon is élénk irányzat, keresettek a prima magyar vágókat. — A horiu ára is emelkedett.

A háromfi piacon pár hélig tartó áremelkedés után lényeges áresökkenés állott be. A külföldi értékesítési igény vége felé jár, így áremelkedés a jövőben alig várható.

SPORT

ETK—GyTK 4:1 (1:0)

Bíró: Boross.

Szűzölő csőben, sáros, mély pályán játszotta az ETK első tavaszi bajnoki mérkőzését riválisával, a GyTK-val. Szép számú közönség gyönyörködött az erős iramú mérkőzésben, amelyben az endrődiek állandó fölényben voltak. Az állandó fölény ellenére is nehezen született meg az első gól, amelyet Kertes I. beadásából Kovács III. vágott a hálóba. A gyomaiak keményen, helyenként kíméletlen harcot akartak kezdeményezni, de a bíró minden szabálytalanságot már csúrájában elfojtott.

A második félidőben eredményesebben küzdött az ETK és Kovács III. még két gólt szerzett, majd a GyTK üngölt vétett. A gyomaiak egyetlen gólja kornerből esett.

A mezőnyből kiemelkedett Simon János ez kéross bíráskodásán.

HIRDETÉSEK

Endrőd—Gyomai Takarékpénztár R. T. Endrőd

Főintézet: Gyoma. Telefon: Endrőd 2. Folyósít rövidlejáratú mezőgazdasági kölcsönöket. **Elfogad felmondás nélküli betéteket a legmagasabb kamattal mellet.** Foglalkozik a banküzlet minden ágával, szelvénybevitások, arany- és ezüstpénzek, valamint külföldi pénznemek bevitelével a mindenkori legmagasabb árfolyamon. Mindennemű felvilágosítással és utbaigazítással díjtalanul áll rendelkezésre az igazgatóság.

Endrődön a Nagyperesdülőben 8 kis hold, Décspáskumon 1 k. hold 266 n. 81 föld kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Kaliforniai pajzstetűtől mentes **Gyümölcsfát, Magastörzsű és bokor-rózsát, díszfát, díszcserjét, Évelő virágot, Gyökéres szőlővesszőt** stb. bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít **Unghváry József** iskolája **Cegléd** Budapesti iroda VI. Andrássy ut. 56. Oktató nagy árjegyzék ingyen.

Olcsó hegedű tanítás! A budapesti Zeneművészeti Főiskola módszere és tanterve szerint csoportok jelentkezése esetén havi 3 pengőért tanít **Kap-pel Károly** Endrőd, Kossuth L. u. 15.

„**JÖVŐNK**“ a magyar földmunkások népszerű heti lapja Szerkesztőség és Kiadóhivatala Budapest, József u. 61 szám.

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Rt. mindenféle gabonaneműt magas piaci áron vásárol.

ÓRAK ÉKSZEREK DISZTÁRGYAK dus választékban finom minőségben **TAUBER MEZŐTUR**

Gimnáziummal szemben

A Katolikus Népszövetség Temetkezési Segítőpénztára

úján mindenki könnyíthet az elhalálozás miatt jelentkező gondon, megnyugvást szerezhet nekik és családjának

Iratkozzék be tagul

mert ezáltal csekély havi tagsági díj ellenében oly összegű temetési segélyről gondoskodik, amelyből a gyógykezelés, temetés minden kiadása fedezhető. A temetési segélyekről a nagyváradi egyházmegyei Apostoli Kormányzó ur 1933/1933 sz. alatt jóváhagyta és ajánlja.

Tagfelvétel és a díjak bevitelére az Endrőd—Gyomai Takarékpénztár Rt.-nél Endrődön.

Tag lehet minden 14—65 év közötti egyén.

Orvosi vizsgálat minden 1. legkisebb havi díj 50 fillér.

„Az Egyházmegyei Hatóság 1298/1934. számú engedélyével.“

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **Stefán Béla.**

Nyomtatja a „Hungária“ könyvnyomdá vállalat. Gyomán.

Felelős ügyvezető: **Teket Sándor.**